

P O L G Á R T Á R S.

Társadalmi, ipar, kereskedelmi, tanügyi s közgazdasági lap.

Előfizetési díj: egy évre 6 frt., félévre 3 frt., negyedévre 1 frt. 50 kr.
Az előfizetési díjak Kutas: Imre könyvnyomdájába intézendők.

Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: kismesteru. 1885. sz.

Hirdetések: a legutányosabb árszámítás mellett a kiadóhivatalban vétetnek fel.
Bélyegdíj minden közlésnél: 30 kr. — Nyilt tér petit sora 20 kr.

Hátramaradásunk okai.

Nemzeti büszkeségünk gyakran feltámad akkor, mikor azt állítja valaki, hogy mi hátramaradtunk. Pedig az úgy van. A nemzeti büszkeség, hogyha feltámad is, nem sarkantyuz bennünket az előhaladásra; hogyha feltámad is bennünk pillanatra s hatalmas erővel oda helyez, hova már nemzetek csak hosszas küzdelem után juthattak, itt rendesen megállunk, hosszas ideig pihenünk addig, míg a többi nemzet újból elhalad mellettünk.

Igy vagyunk ezzel minden téren.

Tekintsük magat az irodalmat.

Az 1840-től 1860-ig, sőt mondhatjuk, 1860-ig terjedő időszak folyama alatt az irodalom, a költészet hatalmasan fejlődött; nagy költőink s íróink ez idő alatt támadtak; költészetünk és irodalmunk önálló és nemzeti volt.

Petőfi, Tompa, Arany a költészetben, Jókai s a többi az irodalomban versenyezve működtek, felvitték irodalmukat oly magasra, hogy szinte bámuljuk azon nagyságot, mit elérniök sikerült.

Arany költészete ez időszak alatt volt a legfényesebb, azóta, hogyha nem épen hallgat, elcsendesült ő is, hogyha néha megmegszólal, nem a régi többé.

Az új nemzedék, mintha az önállóságról s a nemzeti törekvésekről megfeledkezett volna, idegenszerű lón. költészete, irodalma nem a régi többé, hanyatlak folytonosan.

A nemzetgazdaság terén az 1840—50-ig, mondhatjuk, 1860-ig terjedő időszak volt ismét önálló és nemzeti.

Ezen korszak küzdelme Magyarországon megerősítésére, fölvirágoztatására volt irányozva.

A magyar családok megfeszített erővel törekedtek tért foglalni az ipar és kereskedelem terén.

Nem volt akkor szegény iskolákat tanult egyéneknek a mesterséget és kereskedést elől kezdeni, a mi szegénynek vált most.

A nemzetgazdaság, a pénzügy terén működő államférfiaink azon időben az önállóságot és nemzeti jellegű törekvéseket irták zászlójukra.

Azon időben működött Lónyai, Ghyczy, Szepes Mihály és számosan.

A legnagyobbat közöttük, kit minden magyar oly nagyon tisztel, nem említem. Hiszen ha őt említeném, politikai törekvésekkel vádolnának a lapok hasábján. Most az újabb nemzedék egyszerűen

Az ipar zászlója.

A debreceni iparos ifjuság zászlóavatásakor 1877. jul. 8.

Mély hallgatás ijesztő csende ült
A feltörekvő munkavágy felett.
Sirbolt sötéte szárnyalt mindenütt,
Kétes derűt egy csillag sem vetett.
E némaság, e vak sötét elől
Mindenki elvonula nesztelen,
Várt és remélt, hogy szebb irányt jelöl
Az öntudatra ébredő jelen.

A vágy, mely ég felé emelkedék,
Forrón epedt egy csillagfény után.
Ez isteni csillagderű elég...
Majd a tevékeny ész nem teng bután.
És im, az éj sötéte megreped
S kipattan a remény fénycsillaga;
Fut a homály, új munkakedv ered;
Mondják: nem úgy lesz, mint hajdan vala!

A mint derül a barna láthatár,
Forr s pezsg az élet tisztán, emberül.
A hangyaszorgalom bucsura jár
Ama szentély elé, hol fény derül.
Igen! csillaghaból földre száll
A tetterő s tettélv őrangyala;
E föld porában fordó napsugár
Növekvésén új áldás áradta.

másolatai a szomszéd államok tudományos férfinak. Minden művek csupán a különböző idegen államokban keletkezett műveknek átfordítása.

De nézzük magat a gazdaságot.

A mi gazdáink eldobták a régi, célszerűnek és hasznosnak bizonyult gazdasági rendszert a rosszal együtt; nem javításra, hanem átalakításra törekedtek.

A szomszéd német államoktól vették a példát s azon működtek, hogy ami ott az égalji s egyéb viszonyokhoz képest célszerűnek és hasznosnak bizonyult, minden fentartás nélkül átvegyék.

A kísérlet hasztalan bizonyult tévesnek, ragaszkodunk hozzá maig is erősen, kitaróan.

Azon mozgalom, mely 1836-tól 1848-ig a hazainak emelésére s a nemzetnek fejlesztésére törekedett, az új tudomány alatt teljesen elapadt.

Magyarországnak tisztán földmivelő államnak kell lennie! — mondák a szomszéd német gazdászok és a mi gazdászaink azt a szó legszorosabb értelmében vették annyira, hogy mindazt, ami a gazdasággal legszorosabban összefügg, megölni, megsemmisíteni sejtették.

Ennek lón áldozatává az ipar, mely e jelszó hatása alatt semmi figyelemben nem részesült, minek folytán hanyatlani kezdett és magával vonszolta gazdaságunkat is.

Igazságszolgáltatásunk teljesen idegen lábba állított, és mert ez előtt számtalan hiba mutatkozott a régi rendszer szerint, nem a régi, a hazai rendszer javítása lón a cél, hanem oly lábba kellett azt állítani, hogy legalább a szomszéd németek meg ne tévedjenek az elnevezésnél.

Eljött az idő, midőn ezen új alakítások helyteleneknek bizonyultak be; és most új javítás, új alakítás lón szükségessé.

A nagy közönség legnagyobb része méltán nehezelt az ily kísérletekért, de nem törekszik a helyzet javításán, hanem ismét a legelső kísérlettevő karjaibadobja magat s azt találja legjobbnak, ami legsebb hangon adatik elő.

Pedig az ily kísérletek nem visznek előbbre egy lépéssel sem, hanem folytovos visszaesést idéznek elő.

Ezeknek következménye azután hátramaradásunk.

Dus László.

Midőn a nemtő ajakát mosoly,
Szemsugarát a munkakedv fedí,
Agyán az egység szent eszméje foly,
A társas segély jó elem neki;
Zászlót ragad kezébe, mely lobog,
Mint fénytörő a tengerhab felett;
E lengésen a szív is feldobog,
Nemcsak munkál, hanem bizik s szeret.

Szilárd talajba tette zászlóját,
— A műipar, e jó, szilárd talaj, —
Ha nemzetünket bánat hatja át,
E szirt hangozza vissza: itt a baj!
Ha a családi tüzhely hő szene
Elég melegre képes nem lehet,
A nemtő szava, mint kedves zene,
Az egyesülést kéri; mert szeret...

Fönleng a zászló és tekints felé,
Ipar, derült kedv s munka gyermeke!
A felhő is ragyog, ha átszelé
A fölkelő nap báj-tekintete.
Fönleng a zászló, egységet jelez,
Siess alá, szent esküt tenni kész;
Mert társsegélyi s hü barát-jel ez,
Ha jöne rátok zordon földi vész.

Mily szép, mi vonzó itt a tetterő,
Mely a kebel mélyéből felbuzog;

— Kossuth Lajostól újabb levél érkezett. Többnyire magán érdekű. De felelőtjük ebből azt, a mi minden magyar embert egyképen érdekel, hogy hazánk nagy fia a legvirulóbb egészségnek örvend.

— Muszka kiáltványok keringenek a felvidéki tótok közt. E hirt hozá onnan lapunk egyik barátja. Tartalmát szélire beszélük. Az áll benne, hogy a tótok legjobb barátja a muszka s ez fogja megszabadítani „a magyarok hatalmaskodásától.” A kiáltvány szövegét gondosan őrzik s csak „illetékes” egyének kezébe juttatják. Hir szerint azokat a papok terjesztik. Hogy is mondja Petőfi?

„Te rác, te német, tót, horvát. oláhság,
Mit marjátok mindnyájan a magyart!?”

— Az egyetemes presbiteri gyűlésre Edinburgba Lugosi József, Balogh Ferencz, debreceni tanárok s György Endre utaztak. Balogh F. már két levelet irt haza. A legszívesebben fogadták, s minden baj nélkül érkezett meg. Levelit az „Ev. Prot. Lap” fogja hozni.

A mai ünnepély kiváló fontossággal bír Debrecen város iparügyi történetében. Alakot nyer az eszme. Lobogót a küzdő sereg. A debreceni iparos ifjuság zászlóavatási ünnepélyt tart a népkertben.

Ott lobog a szentelt jelvény, mely fennen hirdeti, hogy az iparos ifjuság életképes.

Am a zászló győzelmi jel, mely azt bizonyítja, hogy az ipar munkás ifjai tisztességes állást vívtak ki maguknak a társadalom csataterén, hol oly hosszú időn át háttérbe szorítottak.

A becsület szent eszméje van kötve ama zászlóhoz, mely dicsfénye sugarainak jótékony-ságát érezteti azokkal, a kik önként sorakoznak enyhádó árnyéka alá.

Hódoló tisztelettel üdvözöljük az iparos ifjuságot a mai nagy ünnepélye alkalmából. Ohajtjuk, hogy fogja fel helyesen ama zászló jele-
lentőségét s azt tartsa legfőbb büszkeségének, hogy ama lobogóhoz s az ahoz kötött eszmékhez és elvekhez örökre hü leend. Mert a ki ama zászlót nem tiszteli: önmagát alázza le.

Legyen tehát örömmünnep e nap.

„Fel a zászlóval magasra,
Egész világ hadd láthassa!”

A gyógyforrás. mi mélyből tört elő,
Ki tudja? — és mégis gyógyítani fog!
A társadalmi égető sebek
Titkos lánggal sietnek ég felé:
Rangvágy, irigység, majmoló sereg,
Egymás könyűit meg nem törlené...

Szelid ipar, te béke angyala,
Fényes lakodból új üdvöt hozál,
Egység s öröm miként még nem vala,
Zászlód alatt e durva földre száll!
A harczy zaj hiába zúg s üvölt,
Viszhangja szirt-melledbe ütközik;
Ha társas éltünk tán segélyre költ,
Nevedben a v a g y o n szövöttekzik.

Már test az ige, biztosítva van
A munkakedv-szerezte érdem is.
A föltaláló nem küzd hasztalan,
Eszméiből nem vész el egy szem is!
Dicső Guttenberg, Franklin s Watt nevét
Megkoszoruzta az utó világ:
Szelid ipar, áldd s terjeszd életét,
Ki táborodból majd nyomukba hág!

Emeljük hát a zászlót, mert e jel
Győzelmet ad inség s nyomor felett;
Egységet és kitarást ez jel,

Szettektintés.

(Hajdumegyében.)

— Egy megyei t. tisztviselőtől. —

A hivatalos helyiség-kélszerűtlen beosztásáról szoltuk legutóbb, nem időzünk tovább e tárgynál, mert reményünk van, hogy a tisztújítást a helyiség javítása is fogja követni oly módon, hogy a helyiség térszűke célszerűbb beosztás által ellensúlyoztatni fog.

Fordítsuk kissé figyelmünket magára a szervezésre. „Hajdumegye szervezeti szabályrendeletére” mely filias ante peter jött létre, azaz akkor, midőn a megyei rendszerről és az annak megfelelő intézményekről az átalakulásban lévő elemek homályos fogalmakkal bírtak, kellő előismeret nélkül a gyakorlat és elmélet terén, de hát nem történhetett másképp, sietős volt a munka, előrántott tehát más megyék szervezeti szabályzata és ad formam kidolgoztatt, — nem! csak egyszerűen alkalmaztatott Hajdu-megyére, természetesen az elkészült öltöny — az economicus meggazdagodás elvének hatalmasan nyírbáló olójával jól kiszabva — minden részében oly szűk lett, hogy begombolva nem is használható, hanem csak úgy legerre viselhető, — a mi épen jó az ilyen kanculai hőségben, eme szervezeti szabályrendeletéről azonban gondoskodva van, hogy az aleváltár egy sötét rejtekében — nem ugyan mint a véka alá rejtett világosság — jól elrejtve legyen, ki sem lett nyomtatva maig sem, mint a hogy szokás, és a mig más megyék a társ-törvényhatóságoknak is megküldik szervezeti szabályzataikat, itt még a bizottsági tagok, sőt — a mint értesültem — maguk a tisztviselők sem kapták kézhez, — na de hiszen az országos törvényeket is kötelessége ismerni minden honpolgárnak, miért ne lehetne tudni minden bizottmányi tagnak és tisztviselőnek a megyei szabályrendeletet, ha az közgyűlésileg elfogadva, felsőbb helyen szentesítve lett? —

A szabályrendelet hiányos volta már az első hónapokban észrevehető, azóta hova-tovább mindig súlyosabban érezhetővé vált, s különösen a megzavart szempontjából történt amaz intézkedések, hogy egy tisztviselő két hivatal teendőit is köteles végezni, a legabnormálisabb következményeket vonja maga után, s ha nyert az államháztartás valamit a vámon, annál többet veszített a jó közigazgatás a révén. — mert — hogy csak egy példát hozzunk fel, miképp teljesítse az alispán elismerést érdemlő nagy buzgalma mellett is az árvaszék elnöki teendőit akkor, a midőn a közigazgatás minden egyéb ágában igénybe vétetik munkás keze? — miképp teljesítse a kpti gyám pontosan hivatalos teendőit akkor, a midőn ő mint megyei pénztárnok különben is tul el van foglalta? és végül különösen a kezelőszemélyzet, az iktató és kiadó, mint egyszerűs mind árvaszéki iktató és kiadó teljesíthetik-e az ügykezelés körüli nagy figyelmet és pontosságot igénylő teendőiket akkor, midőn már maga a közigazgatás ad annyi dolgot, hogy a hivatalos órákon tul, az est óráiban szabadulhatnak a munkától, és így sem képesek evidenciában tartani az ügyek menetét, hol marad az előírtás és a zárhatáridős ügyek ellenőrzése? az irattározás? ugy a közigazgatás, mint az ár-

Sebet kötözni hűtlen nem feled.
Álljunk alá ipar reményei,
Ifjú zivék, egyesüljetek!
Midőn a hon, anyátok tettre hi:
Az egyesült erő többet tehet.

A művelődés e zászló alatt,
Mint égi harmat, táplál és emel,
Mind gyáva, ki a kortól elmarad,
Midőn ipar s műveltség szép iker.
Ha szellemi képzés napfénye süt,
Uj létre serken a sivár anyag;
Az iparos művészszé istenül.
Rembrandt ecsetel... Phidias farag...

Áldd meg e zászlót, népek istene,
Ipar s műveltség keljen, hol lebeg.
Az egyesülés oly széppé tegye,
Mint szivárvány a földet és eget.
Az eszmemag, mit ime képvisel,
Királyi cserré izmosodjon át!
Áldd meg az ipart, védje szép siker,
S áldd meg vele Árpád dicső honát!

Kállay István.

vaigyekben? Bizony ezek késnek a szabályrendelet éji homályában.

Azért érintettük most e tárgyat, mert elkerülhetetlen szükségét látjuk, hogy a szervezeti szabályrendelet már a legközelebbi közgyűlés alkalmával reformok alá véssék, és fel is hívjuk a megye sorsát intézők figyelmét, hogy ne csak egyoldalul a meggazdálkodási elvek legyenek jövőben irányadók, hanem ennek tekintetbe vétele mellett, a közügyek menetének megkönnyítése céljából a célszerű munkafelosztásra is fordítsassék gondolkodás.

Hajdumegye történetére vonatkozólag egykor nem lesz érdektelen adat az, hogy ki pendítte meg először a Debrecen székhelyével alakítandó megye eszméjét? Ugy látszik, erről ma is elfeledkeztek. Nem vélnék az illető férfiú szerénységét csorbát ejteni, ha — a történelmi igazság érdekében — a múlt idők-ből most eláruljuk azon szerkesztősi titkot, hogy ez eszmét legelőször **Udvarhelyi Károly** ügyvéd hozta felszínre, a „Debrecen”-ben (U) betűjegy alatt jelent meg e tárgyú cikke. Míg a nagy eszme már rég valósult, azt hisszük, nem érdektelen e nevet tiszteletteljes hódolattal felemlíteni.

Nekünk is volt egy jelszavunk!

— Levél a „Polgártárs” szerkesztőjéhez —

Budapest, jul. 4.

Kiváló nemzet vagyunk mi, az igaz. Isten választott népe. „Ha a föld isten kalapja, úgy hazánk bokréta rajta.” Szeretünk ezzel dicsekedni. Azonban mivel mutatjuk ezt ki?

Hazaifaságunk tüze fellángol. Teszünk mindent szóval. De a tett? ... Elég nekünk — a s z a l m a t u z .

Nem kevesebb dologról, mint édes hazánk, Magyarország ezredéves fennállásának megünnepléséről volt szó a közlebbi időkben csaknem két éven át.

És most? Hallgat erről minden száj. Mint ha betiltották volna, hogy e tárgyról nem szabad beszélni.

Pedig mennél közelebb jutunk az időhöz, annál élelkebben kellene annak lebegni szemünk előtt.

De hát ki tehet arról, ha még most is ura — pártédek?!

Az amerikai köztársaság tavaly Európa koronás főinek élénk részvéte, a braziliai „császár” személyes jelenléte mellett ünnepelte meg négy száz éves fennállását is.

Császárok, köztársaság örömmünepén! Nem fessegetjük itt a két fogalom köztalóvágot. Mert hiszen az nem lehet célunk.

Tőlünk nem kíván itt eszmeadózatot a haza. Azt követeli, hogy fiaiként viseljük magunkat. S akkor eleget tettünk kötelességünknek. Csak magyarok legyünk!

Az üzérkedő szellem már itt is megelőzte a nemzeti tevékenységet.

Bizonyára önök is kaptak már abból az eseten képből, mely itt a fővárosban „készt” s ábrázolja Magyarországot ezredéves fennállásának „emléké.”

Képzelem, csodálattal áll meg az előtt a romlatlan keblű alföldi magyar. Azt gondolja, hogy ha ezt megszerzi, eleget tett hazafiai kötelességének. S ő már megérte hazája ezredéves ünnepét.

Pedig az csak üzérkedés. S a vállalat alapja — a nemzet jóhiszemisége.

Itt Budapest mindenki az üzérkedéssel van elfoglalva. A fővárosban nem a bárón kezdődik az ember, hanem az üzér.

Orvosi rendeletről.

Elbeszélgetés.

Margitay Dezsőtől.

(Vége.)

— John! az a levél átkozottul különös; az arckép nem nyerte ugyan meg tetszésemet; szentimentálisnak látszik s mi sincs unalmasabb, mint egy mindig sohajtozó nő. Azonban az utóirat: Ha férfit látna a kaméliás nő társaságában, meg ne szólítsa őt. ... Emlékezzék Desdemona sorsára! — Hm! pikánskalandnak ígérkezik s ha nem unatkozna olyan átkozottul. ... Mit szólisz hozzá John?

— Azt, hogy ha nagyságod unatkozik, kapni kell az alkalmon, a mely mulatságot ígér.

— De ha csak csel volna: vagy ha valami közönséges kalandornő. ...

— Az arckép nem mutatja azt.

— Ejh! hisz arckép van száz, ezer; néhány forintért tucat száma vásárolható.

— Az ám! Erre nem is gondolék.

— Más az, John, mi velem azt sejteti, hogy itt mégis érdekes kalandról lehet szó.

— Igen, sir!

— Ismét angol szavakat vegyitsz beszédbe, John! Pedig már mondtam, hogy szokjál le róla. Megigérted, hogy gazdatisztá léptetlek elő s ha a magyar néppel is félig angolul fogsz beszélni, azt hiszik majd rólad, hogy német vagy s akkor vége a bizalomnak!

— Igenis, uram!

— Lásd, itt az utóirat: emlékezzék Desdemona sorsára. Ez kettőt jelenthet: vagy elővigyázat, arra az esetre, ha valami ösmerőssel

Magasztos eszmék iránt itt a „közönség” nem tud lelkesülni.

Eladó soknak még a — lelke is.

Hanem onnan az alföldről várunk itt is a mozgalom megindítását.

Ott van Hajdumegye, a melyre büszkeséggel tekint minden szem. Onnan várjuk a Magyarország érdekei zászlójának kibontását. Gondolnak-e erre?

Vagy Debrecen városa. Mindig ott volt, a hol a hazafiságban elől kellett lenni.

Most lássuk a legnagyobb magyar várost; „Nekünk is volt egy jelszavunk!”

— E l ő r e l !

Budapestről. Arany János hanyatlani érezvén erejét, kedvenc fordóhelyét Karlsbadot látogatja meg. — **Az „Independance belge”** Tiszának a külligyeke mondott beszédét úgy elferdíté, hogy a kormányelnök maga sem ismerne saját termékére. — **Hetényi Béla** és Komáromi Mariska k. a. esküvője a hét folyton történt meg nagy fényvel. — **A fővárosban** folyó hó 4-én roppant vihar volt; a villám több kéményt lesújtott. — **Ö felsége** jul. 5-én fogadta a magyar kisbirtokosok földhitelegyesületét létesítő bizottság küldöttségét. A küldöttség vezetője az egri érsek volt; cél: ö felség legmagasabb erkölcsi és anyagi támogatásának kérelmezése. — **Dr. Kassapinovic** Miletics társa újból elfogott, söt számára már egy külön fogda rendeztetett be.

Az önkéntes tűzoltó egylet.

(Helyi érdek)

Debrecen, jul. 5.

Mozogjunk tehát. Ez egylet létesítéséhez tényezők találkoznak, de anyagi erő, mely létalapját képezné, hiányzik.

Az a kérdés, ily körülmények között lehetne-e az egyletet mielőbb tényleg életbe léptetni? Nézetem szerint igen. — És pedig akként:

A már alált egyleti működő tagok közül vállalkoznának többen arra, hogy egyenruhát készíttessenek, a meglévő pénzből egyelőre szereztetnének be a legszükségesebb eszközök, a város kéretnek föl egy tüzi fecskendőnek a tagok részére ideiglenesen átengedése és használatára, melylyel időnként gyakorlatok tartatnának stb. szóval a kezdetnek kell gyakorlati irányt adni, így aztán növekedni fog a működő tagok száma naponként. — A mi pedig a helyiséget illeti: célszerű lenne, ha az iparos ifjak egyletével az önkéntes tűzoltó egylet közlebbi viszonyba jönne, s a kiindulási pontnál nem tévesztené szem elől, hogy az egylet már saját és téres helyiséggel bír, s tagjai olyanok, kik idővel hasznos tagjaivá válnának a közönség tűzoltó egyletnek.

E helyiség a város istállóház igen közel van, ott egy örszobát, azonkívül szertartó felállítást lehetne, nemcsak, hanem táviradi jelzőt a város istállóhoz, a nagy és kis templom tornyaiba, az udvaron még testgyakorló és kuszó maszó tornaszereket is lehetne felállítani, — még nagy emeletes fabódét vagy a varga-utcai részben lévő puszta teleken (csér-bárányutca köz) vagy távolabb, vagy pedig aref. apoldai templom előtti téren. Köztudomású dolog, hogy az egyes iparágakhoz tartozó fiatalaság mindannyiszor, valahányszor tűz üt ki, a vész helyére siet, az is áll, hogy az iparos ifjak egylete helyisége estenként vasár és ünnepnapokon igen látogatott s az ilyenkor tüzkütiés hamar tudomásukra juthat, tehát bármint gondolkozzék is valaki e tárgyról, így legcélszerűbbnek tartanám az önkéntes tűzoltó egylet szervezését. — Annál is inkább, mivel az iparos ifjak egylete tagjai már az egyenruha viselését, — mely igen jutányos áron készíthető — s a célnak jobban megfelel, mint az a cifra salangos fővárosi tűzoltó egyenruha, — gyakorlatba vették, estenként, de meg ünnepnapokon az

találkoznak a kaméliás nő; ez esetben tart a megszólítottától, mi azt jelenti, hogy nem tiszteséges ösmerősök nélküli nővel van dolgunk, hanem. ...

— Valamely szeszélyes urnóvel.

— Nos ez érdekes; — vagy férje van az illetőnek s fél, nehogy kompromittáltassék, s ez még érdekesebb.

— Elkészítem a vörös-kék szalagbokrót?

— A manóban, téged érdekelni látszik az ígérkező kaland! Hm! én öszintén kedvellek, s a te kedvedért. ... Hanem a szalagbokrót nem az én kabátomra jó. Fel fogod ölteni fekete frakkodat; elegánsan felöltözködd. A zárt kocsit elkésetteted. — Nem! — Bérkocsit hozatsz; ez jobb lesz; aztán ha találkoznék veled, te lész az ur, a ki unatkozik. Fogad-e jól adni szereped?

— Kérem, én angol vagyok és öt évig volt üzletem Párisban.

— Eddig senki fel nem ismert bennünket. Siessen kissé Izidorra; keressünk valami félre eső helyet, ahol magunkra legyünk. Remegek, hogy valamelyik udvarlómra bukkanunk s aztán — aaah! már a gondolatra is ásitás fog el.

— Igen, de előbb mégis csak meg kellene láttatnunk magunkat veled.

— Nekem jobb szemem van, miát öunek.

— Hogyan?

— Amott a fordulónál jön utánunk. Egy másik ur van oldalánál.

— Ah! Felénk tekintgetnek; követni látszanak. Nagysád sejtelve, amint látszik, nem valósul. Nagyon csinosnak látszik.

— Melyik?

— Természetesen a vöröskék szalagos.

egyletet abban látogatják s napközben abban még dolgozhatnak is, s nem igen jár oly sok idővel az egylet az átöltözködés, mint különben. — Az is áll más felől, hogy az egyes ipartársulatok tűzoltói egy vagy más szerrekel bírnak, horog, veder stb. miket ideiglenesen, míg az egylet erősödnek, használni lehetne, illetőleg az egyes ipartársulatok ifjuságai e szerrekel az egylet segítségére egész készséggel járulnának.

Közhíányt és szükségét pótló egylet levén, az önkéntes tűzoltó egylet, s tagjain az iparosok és gyári munkások levén főleg hivatva, úgy vélem, hogy iparosaink méltányoló tetszésével találkoznék nézetem e tárgyan.

Vadon Sándor.

A debreceni kereskedelmi középiskola harmadik osztályának növendékei folyó hó 2- és 3-án tették le a zárvizsgálatot, mely őket az egyévi önkéntes katonai szolgálatra jogosítja. A vizsgálat eredményének megítélésében, a mint értesültünk, a tanárok és vizsgáló miniszteri biztosok elég szigoruan, de igazságosan jártak el; a 11 vizsgált ifjú közül három pótvizsgálatra utasítottak, 8 azonban sikeresen állotta ki a vizsgálatot. — A vizsgálatra különben 12 ifjú jelentkezett, de egynek időközben félbeszakítottat megvizsgálata.

Özveggy Damjanics Jánosnének. +

Végző könyvemhez, midőn utnak indul.

Óh könyv! — ki mégyesz, s mint vándor elmenőben A nagy világnak hirdetsz vakmerően

A szabadságról büszke álmokat ... Menj! menj! — s ha célhoz jutva majd egészen Urnód elé jutsz ... hajts tédet szerényen S légy: tisztelet, csodálat, hódolat.

Darmay Viktor.

Budapest, 1877. máj. 22. Darmay ur! Minden előzmény nélkül, meglepetve vettem hozzámt intézett levele kíséretében a nekem ajánlt könyvét, igen szép, elragadó költeményeivel.

A könyv első lapján kézírata nekem igen becses, habár érdemem felül a bók; — élvezettel lapozgatom könyvében, az igen kimért szabad perceimben, és kellemesen elfoglal.

Hogyan tudjam megköszönni önek, Uram, ezen figyelmet és kitüntést? — Hála érzettel fogadja meleg köszorításom által meghatottságom, hogy oly sok honfitársam, mint ön is, iparkodnak imádozt férjem nevét és emléket bennem tisztelve, özveggyét tulhalmozni figyelemmel.

Köszönöm, — életfeladatom, hogy mindig méltó maradjak dicső férjem nevéhez, és nemzetem rokonérzetéhez.

Isten veletk! Ismételve köszorinet mondv, fogadja Darmay ur honleányi meleg üdvözetem és lekötölezzett érzelt őszinte tiszteletem.

Damjanich János özveggye.

Nemzeti nagy létünk, hol kései az éji homályban? — A legmélyebb hazafiai fájdalommal jelezsük, hogy Széchenyi István gróf hátra hagyott kéziratait kedden árverelték el a fővárosban. Két árverelő volt: a nemzeti muzeum és Rozenberg régi könyvekkel kereskedő, (antiquarius). Megvette a becses kincseket Rozenberg — 1000 forint. Vajon közadakozás útján nem lehetett volna azokat a nemzet birtokává tenni? Avagy a legnagyobb magyar duszgadz fia, Béla nem örízhetné volna meg családi ereklyeként? Hát mánásaink nem tudják e kincsek becsét felfogni?

* Ez emlékvetsert Darmay kiadott „Ujabb költeményei”-nek egyik diszpendánya elejére írta, azon alkalmal, midőn azt Damjanicsnének, kinek e mű ajánlva van, megküldte. E sorokra Damjanicsné, ki az ajánlatról előlegesen mit sem tudott, az itt közölt gyönyörű levéllel válaszolt. Szerk.

— Ejh, én a másikat találok csinosabbnak.

— Arca nyájas és megnyerő; termete kifogástalan; öltözéke izlésről tanuskodik; csak kár, hogy nem visel bajuszt; pedig a beszédes ajkak fölöl jól illenek!

— Mit? nem visel bajuszt? hát nem látja, mily csinos bajusza van?

— Mozdulatai élénkek; nyoma sem látszik rajta az unatkozásnak, vagy hogy orvosi kezelés alatt állana.

— De mégis, ha jobban megtekinti, lehetetlen, hogy némi érdekes bágyadságot ne vegyen észre.

— Nem! söt inkább nagyon hamiskásoknak tartom világoskék szeméit.

— Ah, menjen! hisz sötét barna szeméi vannak!

— Bocsánat, nagysád! én igen jól látok.

— De hát, én jól megnéztem.

— Melyikről beszél ön?

— Természetesen a vöröskék szalagosról.

— Ah, ugy? Lehet! Nem néztem meg szeméit. Hanem a társa gondatlanul érdekes jelenség.

— Észrevetted őket, John?

— Igen, uram.

— A magányos sziget felé tartanak.

— Gyakran visszánéznek reánk; azt hiszem, fölösmertek.

— Nos ugy kövessük őket. De előbb állapítsuk meg a haditervet.

— Izenis, uram.

— Tehát először is; mi jó ösmerősök vagyunk. Másodsor — John!

— Parancsoljon uram!

Főreáltonodánk.

— Visszapillantás. —

Debrecen, jul. hó.

A városi főreáltonodában az évrő közvizsgálatok mult hó 25—28 napjain tartottak meg és pedig bizton elmondhatni, hogy igen jó eredménnyel, mely egyrészl a tanári testület szakértelmét és ügybuzgalmát, másrészl az igazgató tanár fáradságtalan tevékenységét fényesen igazolja. Meggyőződést szerezhetek ezen vizsgálatok folyama alatt magoknak ugy a szülék, mint a városi hatóság képviselői a felől, hogy azon áldozat, melylyel Debrecen városa ezen főreáltonodát fentartja, — nem kidobott pénz, hanem igenis jól elhelyezett tőke, mely sokszoros kamatával térülnd egykor meg.

Sajnálattal kell azonban felemlitenünk azon tényt, hogy a szülék legnagyobb része még csak azon fáradságot sem vette magának, hogy ezen vizsgálatokon megjelenve, személyesen szerzett volna magának meggyőződést a növendékek előre haladásáról. Annival nagyobb elismeréssel tartozunk a városi hatóságnak, melynek több tagja — élén Simonffy Imre polgármesterrel — élénk figyelemmel kísérte a közvizsgálatok lefolyását.

A bezáró ünnepély jun. 29-kén tartott meg, a polgármester és a városi hatóság képviselőinek jelenlétében. Ez alkalmalomat tartott ki a növendékek között a Csanak-féle alapítvány kamatából 6 darab arany, valamint a városi tanügyi bizottság által évenként felajánlott 36 darab 1 frtos tallér jüalómképen a szorgalmas növendékek között osztályonként.

Ugyancsak ez alkalmalomat adott ki a magyar nyelvi pályakérdésre beadott egy pályaműnek is a jutalom, melynek szerzője Kohn Márton VI. osztálybeli tanuló volt.

A derék intézet — mely eddigi fennállásával is fényes bizonyosságot tett életrevalóságáról — az 1877/8-dik tanévben ugyancsak 5 osztálylyal fogja folytatni működését, minthogy a jelenlegi körülmények között sem a tanerők szaporításáról, sem pedig az osztályok növekedésével elegendő helyiségről szó sem lehet.

Minden tanügybarát ajánlja ezen körülményt, nemcsak azért, hogy ez a zsenge intézet jövőjére is káros befolyással bír, csökkentvén a közönségnek az intézet iránti bizalmát, hanem sokkal inkább azért, hogy a tanárok munkakedvét nem kis mértékben elveszi. Bizunk azonban a város ügybuzgó vezetőiben, hogy f-luton nem állapodnak meg, bevégzik a megkezdett művet, s főleg, hogy ezen bizonytalan állapot nem fog sokáig tartani!! Ugy legyen!

Egy tanügybarát.

Zengőiné leánynevelőjében Debrecenben közelebről tartattak meg az évrő vizsgálat, jeles tanférjak s az érdekeltek szülék jelenlétében. Kitűnő tanerők működnek ez intézetnél, a minek kedvező hatása a növendékek értelmes, szabatos és széles ismeretkörrel eláruolt feleleteiben sugárzott vissza. A női kézimunkák meglepő haladásról s ügyességéről tanuskodnak. Krisztiani derék rajztanár valőben gyönyörű rajzokat állított ki tanítványai sikerült műveiből. Átalában ez intézet a mai kor színvonalán áll, miért a szülék figyelmébe melegen ajánljuk.

Romeo s Julia.

— Pusztai jelenet. —

A szerelmesek kora még sem tűnt le egészen. Csak a régi anyagból van a szív. S a lélek olyan, mint a virág. Megtiltani nem lehet, hogy ne nyiljék, ha jó a szép kikelet.

Nem régen, Debrecenhez közel, Gencsy Ferencz birtokán történt, a pusztán.

Egy férfi cseléd lángolóan szerette a másik cseléd szép, fiatal hajadon leányát. S mi türes-tagadás benne, az is forró vágygyal, hevílt szenvedélylyel vonzódt a legényhez.

— Én itt nem vagyok parancsoló. — Az a másik nő, ki a kaméliás nővel van, barátjának vagy effélek látszik.

— Én is ugy gondolom.

— Tudod e mit?

— Nem én, uram.

— Nekem a kaméliás nő nem nagyon tetszik; kissé tulmagas, aztán szikár. Egyiknek nem látom ugyan arcát, mert erősen befátyolozták; de az a másik, az a telided termetű hölgy ig-n üde arccal bírhat. — Léptei lengők, könnyűek.

— A kaméliás nő sem alább való; leg-alább én ugy vélném.

— Hm! a ke-tő közt mégis van némi különbség. Én nem tudom, de ... John!;

— Parancsoljon uram.

— Már mondtam, hogy itt nem parancsolok. Nemde nem beszélhetni őszintén ott, hol négy ember van jelen?

— Őszintén?

— No már ugy értem, hogy nem beszélhetni oly feszélytelenül. Tudod, mit? Én nagyon kíváncsi vagyok megtudni valamit a kaméliásnőről, annál fogva külön kell választanunk őket.

— Te majd a kaméliásnővel eredsz beszédbe, miután te vagy az ur, ki unatkozik; én pedig a másiktól igyekszem valamit ellesni. — Meg vagy az osztálylyal elégedve, John?

— Szívemből, uram.

— Nem sokára utól fognak érni.

— Ne siessen ugy nagysád; e hely egészen elhagyott; itt megengedhetjük, hogy utól érjenek.

— Kérem, ne szólitszon ezental nagysád.

Az eg-

Ugyde a dolgot. A kényszerítet a szülék az retett.

Történ hogy a bold kához. Kőd mást tettek

De a l oda a szüei csolhatnak.

— Rő szeretsz, m együtt.

— Ne A legé tolyát. Egyi dig magára.

Összes mest vérebe szobában, a

— Cs nos a rémül

Vitték sérült meg. tőltény. Kig

Az öre S az ő él búban, ör

Lám, a

— A s

gélyző-egyle lete t. elnök ség! A de

Vadon Sánd cses soraiba vással kereszt a debreceni felavattá ün képviseltess vette tudomá hogy egylet tetni; képv Gelléri

a felhívást e mélyesen fog vér egyletne junius hó 28 tározatából. Ferenc elnök

Level

II. Ke tam el mult is csoda, ha megzavarta

Való ig midőn szeke voltatok, a n akadt szemé sérted tekint kényelmetlen véred lett vo

Falun t

Aztán t szótlanul hal De felt

feltűnő semu fiatal ember „kisasszony”

Ellenbe arcodat arra „nagysád.”

Tehát ez a szó: nag De vajd

Sokan A „lány” szó

nak; feltűnő megszűnik ön nő s én egysz

— Telj

— Aztá

ne váljék.

— Bizz

— Alka

ket némileg

— Én a

— S e

kitudni lovag

— Hm

— Tud

juthatunk az

gáról, valósz kisérőjéről.

— Gou

— Mit

— Meg

sérőjét nehán nem unatkozi a hazakoészá

— Ön t

— Oh, tud kedves le kozom.

— Ugy még egy félo

— Kéré

— John kivánnék vele hat réam. Le utakon eltéve

Az egybekelést elhatározták. Ugyde az „öregek“ másképp végezték el a dolgot. A leányt máshoz akarták adni. Sőt kényszerítették. Már a kézfogót is megülették a szülék azzal, a kit a leány soha sem szeretett.

Történt egy napon, már a kézfogó után, hogy a boldogtalan ifju elment a leány ablakához. Kölcsönös szerelmükről akkor is vallomást tettek.

De a leányt gyenge nádszállként hajtja ideoda a szüei akarat. Csak a felett nem parancsolhatnak, a mi a szívben van.

— Rózsám, ha te engem csakugyan úgy szeretsz, mint én téged, akkor hajjunk meg együtt.

— Nem bánom. Szeretlek a sirban is. A legény elővette két csövű töltött pisztolyát. Egyiket a leányra sűtö, a másikat pedig magára.

Összeszaladt a cselédség. A két szerelmest véreből féltrengve találták, a leányt a szobában, a legényt az ablak alatt kívül.

— Csak hogy még élnek! — Lón átalános a rémületre bekövetkezett öröm.

Vitték őket az orvoshoz. A lány mellén sérült meg. A legénynek hasát horzsolta a töltény. Kigyógyultak szerencsésen.

Az öregeknek megjött az eszök. S az önfeláldozó szerelmes pár boldogul él búban, örömben együtt.

Lám, a pusztán is akad regénytárgy.

A szegedi iparos-ifjúság képző- és segélyező-egyletéről. (A debreceni iparos-ifjak egylete t. elnökségének Debrecenben.) Tek. Elnökség! A debreceni testvér-egylet tek. titkára Vadon Sándor ur f. június hó 14-én kelt becses soraiban egyletünket oly célból és felhívással kereste meg, hogy a f. július hó 8-án a debreceni iparos ifjúsági egylet zászlajának felavatási ünnepélyén egyletünk magát szintén képviseltesse. — A felhívást egyletünk örömmel vette tudomásul, és elhatározta a választmány, hogy egyletünket két tag által fogja képviselni; képviselőikül Rainer Ferenc elnök, Gelléri Mór alelnök urak kérték fel, kik a felhívást elfogadták és a kitűzött időben személyesen fogják egyletünk üdvözlését a t. testvér-egyletnek átadni. Kelt Szegeden, 1877. évi június hó 28-án tartott választmányi ülés határozatából. Testvéries üdvözléssel Rainer Ferenc elnök, Károk Imre egyt. titkár.

Levelek egy falusi lányhoz.

— Asszonyok is olvashatják.

II. Kedves hugom! Tudod-e, hol hagyta el a mult levelemet? Oh dehogyan tudod. Nem is csoda, ha az a szépen lovagoló huszártiszt megzavarta fejedeskedet.

Való igaz, a mit mondok. A minap láttam, midőn széken jöttél a városba. Már a piazcon voltatok, a midőn egy hu zártiszen úgy megakadt szemed, hogy öt percig legalább is kísérted tekintetteddel, nem gondolván nyakadnak kényelmetlen csavargatásával. Mintha édes test véred lett volna!

Falun lehet ez szép. Városban — illetlen.

Aztán találkoztam veled társaságban. Én szóltam hallgatam vidám csevegéseket.

De feltűnt nekem, hogy te, kedves hugom, feltűnő semmibe nem vevéssel viseltél azon fiatal ember iránt, ki téged a megszólításban „kisasszony“ — nak cimezett.

Ellenben ürge módjára fordítád négyes arcodat arra, a mely felől ezt a szót hallád: „nagysád.“

Tehát neked, vagy hiúságodnak hizelek ez a szó: nagysád.

De vajon — érted-e ezt?

Sokan vagytok ti ilyenek, kedves hugom. A „lány“ szó, ez isteni fogalom, melyben a szü-

nek; feltűnhetnek s árulónkká válhatnak. Itt megszünik ön társalgó nő lenni; itt ön kaméliánő s én egyszerűen egyik ösmerőse.

— Teljesen megértém.

— Aztán vigyázzon ám szavára! árulónkká ne váljék.

— Bizza csak rám.

— Alkalmast igyekezni fognak bennünket némileg elválasztani egymástól.

— Én a vöröskék szalagossal.

— S én társával, igen. Kérem igyekezzék kitudni lovagjától, hogy társa ki lehet?

— Hm!

— Tudja: csupán azért, mert így nyomára juthatunk az unatkozó ur kitének. Ő saját magáról, valószínűleg tartózkodni fog szólni; de kísérelőjéről. . . .

— Gondom lesz rá; de pszt! már utólérték.

— Mit művelt ön Izidora?

— Megmondani neki, hogy hívja félre kísérelőjét nehány pillanatra; tudni akartam, vajon nem unatkozik-e nagysád esetleg nem gondol-e a hazakocsizásra?

— Ön talán unja magát?

— Oh, nem. Sőt. Épen nem unatkozom; tud kedves lenni s aztán. . . szóval nem unatkozom.

— Ugy hát maradjunk még kissé; talán még egy félórát. De szoros titoktartás.

— Kérem! szépségtelen figyelmeztetnie.

— John, egy negyed órára háborítatlanul kívánnék vele beszélni. Hangja oly kellemesen hat reám. Legyen gondod rá, hogy az árnyas utakon eltéveszszük egymást.

zies ártatlanság, a hódolatra kényszerítő szemérem égi eszméi foglalatnak, — nektek ma már nem tetszik.

A legközségesebb műveltségi fokon álló lány most „kisasszony“ szeret lenni. S a valódi kisasszony: a „nagysád“ címért eped.

Fokról fokra.

Hajdan még a királyok leányait is „királykisasszonyok“ — nak cimezték.

És a ma falusi lány is „nagysád.“

Csak aztán volna e szónak valami értelme! De hidd meg, kedves hugom, hogy csak annyit jelent az, mintha azt mondaná neked valaki: — bakkfúty.

Gondolkodjál egy kissé. S ne viseltessél előszeretettel olyan iránt: a mit nem ismeresz.

Tartsd ezt szabályul: akkor nem fogsz pirulni

És nem fognak — kinevetni soha.

Dr. Tolle.

Katonadolog.

— Vázlat a szízfalak mögöl.

Ha'lgassatok meg csak a szegény pórnép fiainak keserves panasztát a katonai élet felől, midőn kiszabadult a katonaság jármái alól: mit beszél?

Pillantsatok be a szízfalak mögé.

A törvényhozás mindent elkövet, hogy emberie ssé tegye a katonai intézményt. És a közönség nyugodt, mert „oda is ember kell.“ Hisz útni nem szabad senkit. Végére is meg csak nem ölik a szegény fut.

Ugy van. Nem ölnék meg senkit — testi-leg. Ember kell oda is, „a ki kibírja.“

De megölik a lelket, az önézetet.

Szolgalelkeket, vak eszközöket „nevelnek“ ott előre nem látható célra. „Feltétlen engedelmesség“ a „miatyánk“. Az örmesteri mindenhatóság a „hiszek egy“. Mindig a többség helyzete van szemünk előtt.

Művelt gondolkozású tisztnek állanak ma már nagy részben a legénység élén. Ezek többsége nem is követ el számba vehető botlást.

Azonban van ott egy réteg, mely műveletlen érzelmeinél s pöffeszkedő elbizakodottságánál fogva a józan katonai szellem kifejlésének hátrányára szolgál.

És ez a réteg az altiszti kar roszul választott eleme. Erénye a — durvaság. Jelleme a — butaság.

Nem szabad sem szóval, sem tettel bántani a katonát. Ez a szabály. Művelt tiszt nem is engedi. De ha nem látja? . . .

Oh akkor az altiszt zsiros szájjal s eget harsogató káromkodással előáll: „én vagyok a te urad, istened.“

Ez nem elég. Most üti, majd öklözi, aztán rugja, puskatusza. S nem nézi, hova vág? „Kutya“, „disznó“, „szamár“, „barom“, „pimasz“ s több efféle czimkkel illeti a harcfit, a kit ő felsége is „vitéz“ — nek cimez.

Tiszteséges emberek előtt nem is lehet elmondani mindent onnan, ugy, a hogy van.

Bizonyosság minden kiszolgált katonára.

Pedig a bajon segíteni kell. Mert most sem valami kedves a katonai élet, hát ha még — öntudatlanul bár — következetesen utáltatjuk azt meg?!

Nem akarunk keserüek lenni. Célunk csak a gondolatérettetés.

Ha a tapasztalatból merített tanács még a katonaságnál nyom valamit a latban, akkor ezzel is szolgálhatunk.

Meg kell válogatni s aztán nevelni kell — a jó altiszteket.

És tessék is megfizetni.

Álmos.

— **A józsai templom veszélyben.** Ugy történt biz az, hogy a józsakerti katolikus atyafiak templomhelyét vásárolták egykor, még pedig három gazdától. Kettőt be is telekkönyvez-

— Szívesen, uram.

— Talán nagyon is szívesen, te kópé. Azt gondold, nem vettem észre, midőn számócat szakítá számára? Hogy azt ajkihoz juttassa, félre kelle lebentenie fátját. . . . oh, oh, te kópé!

— Engedelmeből uram. . . .

— Utólagosan kéred engedelmemet? Ám teljék benne kedved; de csak azon feltétel alatt, hogy ügyesen fogod rendezni az eltévedést.

— Nem lesz panasz nagyságodnak.

De hogy lehet ily ügyetlenül eltévedni? Oh én aggódom. Kérem kiáltás őkét hangosan.

Vallja be, azért szakítá félbe szavaimat, mert nyilatkozatfélértéteget.

— Kérem, kiáltson; én nyugtalan vagyok.

— Hagyja őket! Engedje, hogy öszintén szóljak.

— Oh, istenem!

— Ez eltévedés nem a véletlen műve; társamat utasítam, hogy ügyesen hagyjon magunkra.

— Ön, ön, utasítá.

— Igen, én.

— Oh, uram. . . .

— Nincs oka nyugtalanságra, asszonyom! Én egy negyed órát akartam önnel tölteni tanuk nélkül. Azt hívéim, miszerint, ha megmondom, hogy én önt vaktában is szeretni kezdem, megingathatom szigorú titoktartását; megtudhatok róla valamit, vagy legalább arcát földi föl előttem egy pillanatra.

— Kérem!

— Ön mindent nem tevé.

— Nem, nem, nem akarom.

— Önnek okai lehetnek arra.

tettek, de a harmadikról megfeledezének. És aztán mindig a régi tulajdonos nevében szerepelt. De az a véletlen jött közbe, hogy az illető birtokait adóssággért elárverelték s e sorsra jutott a nevén állott józsa föld is. Most az új tulajdonos kihátsitást kért, s akkor vették észre, hogy a kath. templom tornya is bele esik. Az új tulajdonosnak joga van hozzá. Tessék igazságot tenni!

Hivatalos.

Az 1876-dik évi XVIII. t. cikk 3-ik §-a, — továbbá az 1874. évi XXXIII. t. cz. 41. 43. 44. és több §-a alapján értesítettnek az országgyűlési képviselő választásra jogosult városi lakosok, hogy az összeíró küldöttségek által beterveztet névsor nyomán a választók ideiglenes betűrendes névjegyzéke a központi választmány által összeállított, mely névjegyzék a városi kistanács-teremben folyó évi július hó 5-dik napjától kezdve közszemlére kitétik, hol is reggeli 8 órától 12 óráig a névjegyzéket mindenki megtekintheti, — délután 2 órától 6 óráig pedig egy előjárásági tag jelenlétében lemondhatja. felszólamlását a kitélt követő 10 nap alatt vagyis f. évi július 15-ig beadhatja. A beadott felszólamlások ugyanott a névjegyzékek mellett jul. 16-tól kitéve bárki által megtekinthetők, s az azokra netalan teendő észrevételek f. évi július 25-ik napjáig beadhatók leszenek. Ugy a felszólamlásokat, mint az azokra tett észrevételeket a központi választmányhoz intézve írásban a polgármesterhez vagy helyetteséhez kell benyújtani; — megemlítve, hogy mindenkinek jogában áll azon választókerületben, melynek névjegyzékében felvételét, bármily jogtalan felvétel vagy kihagyás miatt úgy sajtát, mint más személyét illetőleg felszólalni.

Kelt Debreczenben a központi választmányok 1877. június 25-én tartott üléséből.

Simonffy Imre,

közp. v. elnök.

Csurka János,

közp. v. jegyző.

Irodalom, művészet.

Megjelent s beküldetett hozzánk: „Emlékszóoklatok“, melyek elmondattak Nyiregyházaán, 1877. márcz. 15. Ára 30 kr. Az egész jövedelem az ottani árvaházra fordítottik. — Igen csinos kiállítás. Kutasi Imre könyvnyomdájából került ki. Egy emelkedett szellemű beszédén kívül ott van Lukács Ödön szék alkalmi költeménye — s üdvözlő irat Kossuthhoz.

Sajtó alá rendezte Kállay István kitűnő tollú és jó képzettségű debreceni tanító következő mű művét: „Egyetemestörténelem“, életrajzokban, népiskolák számára. A tisztántuli ref. egyházkerület népkolái tanterve alapján. Előre is bátran ajánljuk e művet az érdeklettek figyelmébe.

Kézirat gyanánt megjelent: „Besztercey Bertalan emlékezete“. — Több jó barát megbizásából közrebocsátja Szatmári Károly. A füzet egy a sárnál tartott temetési beszédet s életrajzot foglal magában. Nyomatott Gönyei József gyorsrajztőjén, Nagy Károlyban.

A budapesti népszínházban „Meluzina“ látványos darab az udonság. Tárgy: egy habléány és egy ifju megszeretik egymást, a tündér aztán földi lényvé változik, üldözik, de végre győz, s egymásé lesznek. Szép zenéje s gyönyörű díszlete van.

Odry Lehel a budai szinkörben vendégszerepel. Zsoldosné és Tamásy szabadságra mennek.

Vidéki levelezés.

(Saját tudósítóinktól.)

Székelyhid, jul. 4.

Környékünkön a vetések általában véve nagyon szépek s már bizvást elmondhatjuk, hogy bő aratásunk lesz.

De másképp van a szőlő. A mult évi fagnak s más csapásnak még most is érezzük káros hatását. Nagyon kevés termésre van kilátás.

A kik pedig szőlőik művelését elhanyagolták, azoknak olyan lesz a szüretök, mint a munkájok.

— Igen, okaim vannak.

— Én bele nyugszom. Nem fogom többé kérni, hogy fátjától föllebentse s hogy viszonyairól értesítsen; sőt ezennel szavamra fogadom, hogy semmit nem fogok a jövőben tenni semmi titkáknak megösmerésére.

— Igéri ezt?

— Szavamra!

— Köszönöm.

— S nem kíváncsi okaimat tudni? Mert ne higgye, hogy ezt merő lovagiaságból teszem. A szerelem vágya nem ösmer lovagiaságot; hanem teszem számításból. Nekem az ön ösmeretése ma egy félig hallott tündér mese. Én nem szeretném, ha e mese tragikusan végződne, s aztán pedig lehet, ha önrel többet tudnék meg, mint ön öhajlja. . . . teszem, férjes volna. . . .

— S hiszi, hogy férjes nő volnék.

— Tehát nem az; ez megnyugtató. Köszönöm. — Hanem még más körülmények is vannak, melyek a szépen kezdődő tündérregét tragikussá tehetnék; ilyenek például: a társadalmi előélet, mely az osztályokat elválasztja egymástól. Én nevésségesnek tartom azt, de. . .

— Oh, minő vigyázatlan!

— Szabad tudom, miért?

— Ha teszem egy polgárnőnek mondja ezt. No csak vallja be, hogy kissé gyöngédtelenség volna.

— Köszönöm! — De nem! inkább ne szól volna semmit; szavai megnyugtató helyett fájdalmas sejtelmet keltenek szívemben.

— Hogyan? modora önben a társadalom egyik tagját árulja el. Bocsnát! ugy véltem. . . .

— S én a társadalomból való vagyok, nem csalódtam. Az agályok, melyeket felhozok, elhá-

Hanem vannak egyes fagymentes helyek, a hol aztán — szüret!

Érmihályfalva, jul. 2.

Egyenruhás tüzoltóinkról nem lesz talán érdektelen egyet-mást feljegyezni. Az egylet szervezése körül a legtöbb érdem Lovas Sándort illeti. Alapul szolgál a Báthory Benő főbírósa alatt jótékony célra tartott s népmulatságokból gyűlt pénz, ez kamataival mintegy 130 frtot tett. Szini előadásokból bejött 127 frt.

Iy alapon Lovas Sándor megalakítá az önkéntes tüzoltó-egyletet negyedmagával. Ötven tag rögtön ajánlkozott. Egyenruhájukat a maguk költségén készítették.

A működő tagok 3 csoportra oszlanak: mászók, vedresek, vízészek. Van 9 tisztviselő. Főparancsnok: Lovas Sándor.

Már eddigelé is szép előhaladást tettek. A birtokosság 200 frtal növelte alapitójüket. Egy táncvizgalomból begyűlt 80 ft. Igy az alapitoke 600 frt körül áll.

Hasznos működésüket is volt alkalmuk bebizonyítani. A mult hóban borzasztó szélvész közepette egy ház kigyuladt, s az elemekkel dacolva, meggátolták a tűz tovább terjedését.

Szentiványi Ferenc.

— **Vidék.** Soós István ügyvéd Turs kevében meghalt, nagy számú résztvevő július 2-kán kiérte az örök nyugalom helyére. — **Rónay Mari** vőlegényét Kiss Gyulát Makón a „polgári kör“ mulató helyiségében orozva meglőtték, a tettes ismeretlen. — **Cegléd** és Budapest között a távirtdai huzalt megrongálta a vihar. — **Nagyváradon** egy acslégny meglátvány neje holt testét, ráborult s többé nem kelt fel; két árva maradt. — **F. Vadász** (Abaujm.) a r. kath. lelkesít egyike hibe meggyilkolta. — **A beregi** határban egy keresztben olvasható: „a mi urunk Jézus Krisztus keresztre feszített Beregh községe költségén 1850. máj 8.“ — **A kassai** új főispánt, Darvas Imrét tegnap igttátták be hivatalába.

Teendők.

(A gazdaság körül.)

Sok panaszra adott már alkalmat azon abnormis szerencsétlen anyagi állapot, melybe népünk az utóbbi évtized alatt ugy szólván belesodortott. Kutatták az okokat, s bizonyították, hogy bajaink forrását nemzetünk fényűzési hajlamaiban kell keresni; mások azt vélték, hogy a kiegészítés után rohamosan növekvő terheknek köszönhető fokozatos elszegényedésünket, — némelyek a nem okserüen vezetett gazdálkodási rendszernek, s a kis ipar elnyomásának, mások a megváltozott viszonyoknak róvák fel, hogy az ár már-már összezsap fejtünk felett.

Bármi legyen is az ok, — bármelyik vélemény közelítse is meg leginkább a valót, egynek legyen igaza, vagy mindenkiből igaz legyen egy jó rész, a dolog lényegén mit sem változtat, s tény marad a mi megafolthatlan tény, hogy vagyoniilag alásültyedtünk pénzünk nincs, ipar, kereskedelem pang, a földművelés okserü vezetése, beruházásra szükséges tőke hiányában nem esz közölhető, s így az is elvész, a mi megtartható volna.

Naponként halljuk a panaszokat, s mind azon végződik: „bizony ily elpusztulunk, de hát mit tegyünk?“

Hogy mit tegyünk, valóban az a dolog lelke, mert sopánkodás csak késő bánatot hoz s jobb viszonyok közé nem segít bennünket.

Minden betegségnak van orvossága, ha csak nem halálos. A mi bajaink, igaz, hogy súlyosak, de azért ne engedjük elhítni magunkkal, hogy azon csak bizonyos mértékben is segíteni ne lehetne, — társadalmi uton, mert más ut e részen számunkra — fájdalom, nem létezik. Meg vagyok

ritvák s önnek mégis — mégis okai vannak arcát előttem elrejtieni. . . . Oh istenem!

— Habaha! Eltaláltam! attól fél, hogy hiúságból kell azt tennem; hogy rut vagyok s lám, most végre csakugyan eltalálta az igazi okot!

— Ne, ne mondja ön többé s szót: rut-Rut e szó, rut, mint a hozzá kötött fogalom s én inkább csalódságban akarok élni, mintsem a mai nap kedves emlékeit megzavarnom. De hát mit mivel; az égre, hisz rögtön elesik.

— Ah!

— E bájós arc; e hódító szempár: Nem én vagyok oka; a véletlen s az ön vigyázatlan lépése fedezték föl előttem szépsége titkát. És most az utolsó aggály is eltűnő szívemből. . . .

— Pszt! Amott látom közeledni társalgónómet. . . .

— Az én leendő gazdatisztem karján.

Mit mond majd Izidora, ha észreveszi, hogy fátjától rontelenségben van?

— Az esetben legalább nem fogja vádolni a lelkiösmeret.

— Tehát azt hiszi. . . ?

A fátját csak a rut arcon lebenthetetlen!

Orvoskám!

Az ön recipéje hathatós volt. Ha ön holnap délelőtt 12 órakor a plébánia templomba jő, az oltár előtt meg fogja látni kurája eredményét.

Jöjjön el, mert okvetlen akarom látni még egyszer, mielőtt nőmmel Schweizba utaznám.

John nem szed be több labdacsot öntől: kineveztem őt gazdatisztnak s nevével, a csinos Izidorával tegnap utazott el, hogy új állomását elfoglalja. Isten önnel — holnapig.

győződé, hogy társadalmi úton még segíthetünk; még lehetséges a földmívelést okosabb alakra helyezni fokozatosan, — az iparnak, kereskedelemnek nagyobb lendületet adni, csak egyszer a mostani, — bizony sok részben indokolt — demissiót, elernyedést pezsgőbb élet váltásafel, egy kis üdvös mozgalom rázza fel az elfásult kedélyeket.

Intensiv gazdálkodást kell követnünk. Nem tagadhajuk, hogy gazdálkodási rendszerünk még jó részt most is a régi alapokon nyugszik.

A fiu tanulta apjától, s ismét ugyanazon gazdálkodási elvet adja át ez fiának, s így megy századokon keresztül; tekintet nélkül a megváltozott viszonyokra, — tekintet nélkül arra, hogy a mi egy félszázaddal ez előtt egy családnak lételet biztosította, ma már korántsem elég, — pedig nem üz fényt, — a súlyosabb kötelezettségek, nagyobb terhek a hagyományos rendszer szerint folytatott gazdálkodásból nem fedezhetők; ugyanazon birtokból tehát jóval több jövedelmet kell huznunk, ha azt akarjuk, hogy adósságokba ne bonyolítsuk magunkat, s így behatóbb gazdálkodást kell folytatnunk, — fel kell karolnunk a termelés minden ágát, — földünk kettőhöz képest nem s z a b a d, hanem folytonos trágyázás által visszaadni neki, a mit a növényekben följe elvettünk.

Amde a szó elhangzik, s ritkán van annak fogantatja. A szót ténylek kell felváltani, mert a példa az, mely követésre buzdít.

Az hiszem, e tekintetben az egyes községek, városok nem cselekedhetnek okosabban, mintha magok mennének, — mint testületek — elől jó példával. Majd minden községek, kisebb nagyobb városnak vannak birtokai, még pedig gyakran igen kiterjedettek, keresve sem lehetne alkalmasabb birtokokat találni mint a gazdaság berendezésére. Egy község, mind nagyobb hitelénél, mind számos más előnyénél fogva könnyen lehet ama helyzetben, hogy birtokát az intensív gazdálkodás minden kellékével felruhazza, s egy szakértő intéző kezelésére bizza az előjáróságot felügyelő mellett. Így példát adhatnak az egyes polgároknak, melyet a józan eszű magyar földműves minden bizonyonnyal követne is.

De most mit tesznek? Berbe adják, igaz jó áron a községi birtokokat, de azt nem tekintik, hogy a föld kímélet nélkül kizsároltatik, annál inkább, minél több parcellára osztatott, mert az apró parcellák bérlei soba nem trágyáznak. Hogy ez így hasznára volna egy községek, — bár mily nagy legyen is a fizetett bérösszeg — át nem láthatom.

Kettős benne a kár, a nép nem tanul helyesebb gazdálkodási elveket, azonban a tőke folyton emésztetik, míg ha példánygazdaságnak rendeztetik be, a kár helyett haszon háramlik mind az egyes polgároknak, mind az egész községre. Ily rendszer mellett a takarékmagtakar felállítás sem tartoznék többé a „kegyes óhajítás“-ok közé.

Van számos gazdasági egyesület megyékent, sőt néhol egy megyében több is. Ez is üdvös, de még üdvösebb volna, ha jobban kiterjesztetnék.

Minden járásban legyen gazdasági egyesület, mely magában egyesítve a járásba tartozó községeket, tagjai minden községből legyenek, s összejöveteleiket felváltva tartásuk nyilvánosan a községekben.

A járási egyesületek tanácsot nyernének a megyei egyesülettől, — viszont a megyei egyesület bizonyos dolgokban a járástól kapna felvilágosításokat, értesítéseket, kimutatásokat stb.

Ezek vennék kezükbe a földmívelés felvilágosítását, s szent kötelességüknek tartanák e téren mindent elkövetni, a mi a cél elérésére jónak mutatkozik. Versenyek, kiállítások tartatnának az egyes járásokban minden évben, melyek ében tartanak a gazdasági község érdekűjét, de a melyek a kereskedőt is oda édesgetnék. A gazdasági egyesületek hatnának továbbá oda, hogy a termények kiszállítását egyenesen a termelők által eszközöltetnék. Ezt nem tudjuk eléggé hangsúlyozni, — mert ha ezt kivinni lehetséges, pedig lehetséges, csak akarni kell, akkor aligha ver meg bennünket más országi termény a külföldi piacokon.

Hiszen látjuk azt, mily haszonnal üzik a termények összevásárlását nagyobb és kisebb városok piacain némely kereskedők, kik külföldre szállítanak, nem jobb volna-é, ha csak kevesebb haszon is a termelő javára esnék? Kivitelünk is nyerne, az egyes termelők is nyernének általa.

A gazdasági egyesület maga is átvehetné a terményeket s eszközölné a kiszállítást, azaz maga az egyesület köthetne a külföld kereskedőivel a gazdasági község biztosítása mellett szállítási szerződést.

Eszme eszmét szül. Ezekkel kapcsolatban még számos életre való eszme jöhetne létre s mindez a földmívelés tökéletesítésére, a közva gyonosodásra nem csekély befolyást gyakorolna.

Futó Mihály, gazd. tanár.

Külföld.

— Hareteri legújabb hírek. —

Az ázsiai csatáron a törökök hatalmas előnyben vannak. Híre jár, hogy a muszkák onnan vissza is vonulnak. — Még Bécsben is örömet keltett a török ázsiai győzelme. — A Dunán átkelés után nagyobb csata Szisztovánál vívott, itt a muszkákat jól elpáholták, 5000 embert vesztek. — Több ágyut szállított a legénységgel

együtt elsűyedt. — Az átkelés közben a muszkák sokat vesztettek; — előhadlani nem tudnak. — Nevezetes csata vívott meg Alaskertnél; a törököknek sikerült hatalmukba keríteni a muszka egész hadállítását, a muszkák elfutottak sok ló, élelmiszert ruhát hagytak maguk után. Batum mellett Dervis pasa a muszkákat visszaszorította. — A z em n i c a i h i d o n e z i d e i g 40,000 muszka kelt át. De a török is részen van, hogy elbánjon velök. — A román hadsereg bizonyosan tényleg beavatkozik a háboruba. Hej, azok a rubelek! Még ha kancsuka jön is utána.

A mai ünnepély. (A debreceni iparos ifjuság egylete zászlófelavatási ünnepélyének sorrende, 1877, július 8-án) Délután 3/4-ed 4 órakor a koszoruleányok vőfélyeikkel zászlóanya **Vecsey Imréné** szüil. Bruckner Karolina urnó főpíacon levő lakásán egybegyülekeznek, ugyanoda jönnek 4 órakor az egylet tisztviselősege, és a hatóságok, testületek s vidéki egyletek képviselői is. — Az egyleti zászló kikéretvén, a zászlóanya, koszoruleányok vőfélyeikkel, egy a fentebbiek kocsikra ülnek, elől a zászlóanya, utána a koszoruleányok, hatóságok, testületek, egyletek képviselői, végül az egylet tisztviselősege s a résztvevők. Az indulást három tavaclövés jelzi. A menet az „Európa“ kávéháztól Baláz s Kálmán zenekisére mellett a „Népkert“ bejáratához érve, ott Stiber János egyleti alelnök üdvözlő a megérkezőket, a rendezőség nevében, melyre az „egyleti dalkör“ **Alber József** karnagy vezénylete alatt „Felköszöntés“ című alkalmi dalt éneklí, mely után a menet az ünnepély színhelyére, a sátor előtti térre indul. (Közbe 3 taracklövés.) — A sátor előtti emelvényen helyt foglalnak a zászlóanya, koszoruleányok, egylet elnöksége, a szónokok és szavaló, — közel hozzájuk a dalkör és zenekar tagjai: előtte a hatóságok, testületek, intézetek, helybeli és vidéki egyletek, egy a helybeli s vidéki sajtó képviselői, oldalt a koszoruleányok szülei, vőfélyek, azontul a vendégek. —

Az ünnepély műsorozata következő:

1. **Nyitány**, „Portici néma“ operából, játssa Baláz s Kálmán zenekara.
2. **Megnyitó beszéd**, **Huber József** egyleti elnöktől. —
3. **Szózat**, „Erkelről“, előadja az egyleti dalkör.
4. **Alkalmi beszéd**, **Körössy Sándor** jogtanártól, felolvassa a szerző. (Ez alatt a zászló kibontatik.)
5. **„Hazánk“**, Töröktől, előadja az egyleti dalkör.
6. **Magyar népdalegyveleg**, játssa Baláz s Kálmán zenekara.
7. **Alkalmi költemény**, **Kállai Istvántól**, szavalja **Torma Károly**.
8. **Cselló-szó** „Hunyadi“ operából, játssa **Balogh Bandi** vonós kísérettel.
9. **Az iparos ifjuság keletkezése**, s működése, történeti visszapillantás, **Szatmári Károlytól**, felolvassa a szerző. —
10. **Népdal**, az egyleti dalkörtől.
11. **Emlékszőgek beverése**, megkezdése s arra jogosítottak felolvasása **Vadon Sándor** egyleti titkár közreműködése mellett.
12. **A zászlószalag feltétele**, s a zászló mogkoszorúzása.
13. **Bezáró beszéd**, **Huber József** elnöktől. —
14. **Magyar induló**, **Zaskóvszkitól**, előadja az egyleti dalkör zenekisérettel. —

Az ünnepély végzetével sétaszórákozás zene mellett s a vidékiekkel össmerkedés.

Tánc kivilági viradtig. A tüzi játékokat rendezi **Alber József**.
Huber József. Juhász József
Stiber János. Varga Lajos.
Vadon Sándor. Antal Vincze.
Krauc Márton. Szombati Endre.
Szuhí Vincze. Zavilla Gyula.
Könyves Tót Sándor. Hegedűs János.
Az ünnepély rendezői.

Mi újság?

— Az előfizetési pénzeket kérjük mielőbb beküldeni, hogy a lapot rendszeren küldhessük.

* A debreceni önkéntes tűzoltó egylet ma délelőtt 10 órakor a város háza nagy tanácsster-

mében közgyűlést tart. A tanácskozmány tárgyai lesznek: az egylet újja szervezése, tisztviselők választása, a hármastagu bizottság több rendbeli jelentése. — Reméljük, az ifjuság tömegesen fog részt venni e gyűlésen, mely hivatta van életet adni egy oly szükséges intézménynek. Mi csak sikert kívánhatunk a tanácskozashoz.

* **Kedves vendégeinket**, **Reiner Ferenc** és **Gelléri Mór** szegedi küldötteket, itt mulatásuk idejére **Frohner Bernát** fogadja szerető családi körébe.

* **Egy kedves, derék fiut** kísértünk a mult szerdán a pusztulás hazájába, **Vértési István** tanácsnok fiát, **Vértési Lajos** örökbe fogadott gyermekét. **Vértési István** még csak 25 évet élt. Jobb, áldásosabb lelkű fiut nála nem teremthetett az ég. Így ismerte mindenki. Béke lebegjen hamvai felett!

* **Ref. főiskolánk** gimnáziumi tanári karát a Budapest tartandó országos közép-tanodai tanáregyleti gyűlésen **Szegedy Sándor** és **Békésy Gyula** fogják képviselni.

* **A debreceni könyvnyomdászok** önképző egylete táncvigalmára már a meghívók szét-hordattak. Azon családok és egyes egyének, kik tévedés folytán mindezeideig meghívót nem kaptak s arra igényt tartanak; tisztelettel felkéretnek, hogy az iránt a részvénysúrlati könyvnyomdában **Takács Ferencz**, — mint az ünnepélyt rendező bizottság elnökével — intézkedni méltóztassanak.

* **Ügyvédi iroda** **Szilágyi Bálint** fiatal ügyvéd önállóan nyitott irodát kismesterutcán 1110. sz. a. A szép készültsgű fiatal ügyvédet ajánljuk a közönség figyelmébe.

* **A ki örömlükben s bánatunkban** hűséges osztályrészesünk, megérdemli, hogy mi is részvétel viseltesünk gyászra iránt. **Baláz s Kálmán** szerdán temette el kedves nejét, **Boka Károly** leányát. Még csak 39 éves volt. Sokan vettek részt a gyásztisztegségben. A helybeli zenészek élükön **Oláh József** zenész mellett kísérték ki a halottat. Nyugodjanak békében porai!

* **Nagy újság**. Az „ujított s javított“ ref. énekeskönyv megjelent. Nem sok újítás s még kevesebb javítás van biz azon. Az eddig sem énekelte versszakok kihagytak. Egyuttal már gyökeresebb javítást lehetett volna azon tenni.

* **Nagyszerű vigalomra** van ma kilátásunk a zászlófelavatás után. Mindkét nembeli ifjuság színe-java talpon fog állani. És a mi a koronát felteszi: **Baláz s Kálmán** hegedül. Egy régi író szerint, az ó szász fája hanghullámain lebeg óslakunk, Ázsia mérhetlen pusztáinak szelleme, csattog az isten ostora Átila kezében, e hangokban sir Ausburgnál elesett apánk lelke; hangjaiban kevélykedik Árpádnak, Lajosnak és Mátyásnak büszke szelleme, szóval, jó zene, szép leány lesz elég.

* **A házszámok felírása** nagyon elhanyagoltatott városunkban. Pedig ez nemcsak csinosodási szempontból volna érdekes, hanem azért is, hogy az idegeneknek kellő tájékozásul szolgáljon. Ajánljuk az ügyet a hatóság figyelmébe.

* **Zászló**. Az iparos ifjuság lobogója igen szép világos zöld selyemből áll, hossza 3 rőf, széle 2 rőf; körül aranyrojt segélyzi. Egyik oldalán közepen aranykör diszeleg ebben az egylet címere — gyönyörtű munka — látható, alatta e felirat: „Alapítottat július 1. 1874.“ Másik oldalán közepen szintén nagy aranykör van, s ebben aranyal kivarrtot koszoruba e felirat foglaltatott: „Debreceni iparos ifjuság önképző- és betegsegélyző egylete.“ A zászlószalag pompás fehér selyem aranyal kivarrva, s rajta **Vecsey Imréné** zászlóanya neve a mai kelettel. A lobogó Budapestén készítettett s valóban meglepő szépségű.

* **Valahára**. Ceglédutacát kövezik. Régvárt újdonság. Bocssánsanak meg az eddigi hanyagságtér azon halottak, kiket ott már végig döcögtek!

* **Koszoruleányok** a mai zászlóavatás ünnepélyén: **Barcsay Marika**, **Borsy Emma**, **Bruckner Ida**, **Bruckner Karolina**, **Csáky Erzsike**, **Csanády Ilona**, **Fehér Karolina**, **Gréf Gizella**, **Horváth Erzsike**, **Jóna Emma**, **Marjalaky Irma**, **Mikinszky Karolina**, **Sesztina Pirokska**, **Sóvágy Erzsike**, **Szepessy Gizella**, **Telegdy Szerena**, **Tóth Erzsike**, **Tóth Eszti**, **Udvarhelyi Erzsike**, **Ungváry Erzsike**, **Vetéssy Ida**, **Weider Jozefa**. — Mindegyik koszoruleányunk lesz vőfélye is.

* **A jelvényeket** az iparos ifjuság mai ünnepére **Stiber János** és **Juhász József** készítették.

* **Reke Gusztáv** helybeli kerégyártósegéd, **Reke Vilmos** polgártársunk fia s a helybeli iparos ifjak egylete tagja, tudomást szerzvéen arról, hogy az egyletben a külföldre utazók részére segélypénztári jálapul többek által egy bizonyos, habár igen csekély összeg tetetett le, s annak célja felől az elnökség által kellő felvilágosítást nyervén, az előtt két évvel egye a vágytól, elhatározá magát a külföldet beutazni, hogy magának tapasztalatot szerezhessen, s ennek folytán Bécs, Berlin, München, Strassburg és Páris, Lengyelországot, beutazta s közelebbi gazdasági tapasztalatokkal tért vissza szülővárosába. Párisban a „magyar egylet“ erélyes elnöke **Zichy Mihály** művész hazánkfia, ki jelenleg Budapestén **Deák Ferenc** gyászravatala örökítésén dolgozik, és **Munkácsy Mihály** szintén művész hazánkfia által a legszívesebben fogadtatott s általuk az igyekező, szorgalmas ifju sok szép és jóra utasítást nyert, ugy annyira, hogy ifju barátunk a német és francia nyelvet — mit az előtt épen nem birt — meglepőleg magáévá tette. Nem csupán az érdekelt személye, de a hazai iparos ifjuság érdekében kívántuk ezt nyilvánosságra hozni, — s óhajunk

az, bár mások is vállalkoznának ily külföldi utazásra.

* **Csinos üzletet** rendezett be ifju **Bánki István** a piactcai **Hajduház** alatt. (Lásd hirdetési rovatunkat.) Árucikkei mindig a legüdvösebbek. S üzleti berendezése a fővárosi ilyenmü üzletekkel kiállja a versenyt.

— **Tanuló keresztetik** egy kisebb fűszeres üzletbe. Ertekezhetni **Vetési Béla** fűszerüzletében vargautcán.

Közgazdaság.

(P. A.) **Debrecen**, jul. 7. Az aratás határunkban megkezdődött, s a legszebb reményekre van kilátásunk. A napszám emelkedőben van, ha csak a felvidékről leszállított tótok és oroszok nem csökkentik azt. A tengerire gyakrabban felérne egy kis eső: egyébiránt abban még eddig nincs kár. — A mezőkön már járnak az alkuszok, a lábán levő vetésre köteket tesznek, de bizony nem a legelőnyösebb áron. Csak jó lesz még tartogatni a termést!

— **Debreczeni vásár**. A közelebbi országos vásár **Augusztusban** lesz. Es pedig aug. 2 és 3-án juhvásár, 5-én bórvásár, 12-én sertésvásár, 13 és 14-én nagy baromvásár.

— **Értéktöze**. (Bécs, július 7. Távirtdai tudósítás). 5% metalliques: 6105.—, 1860-iki nemzeti kölcsön: 7260.—. Bankrészvények: 788.—. Magyar földtermentesítési kötvény: 7550.—, Erdélyi földtermentesítési kötvény: 7275.—. Ezüst: 10885.—. Cs. k. arany: 597.—, Napoleon'or: 1002.—.

— **Budapest**, jul. Buzában nagyon csekély volt a kínálat, s e miatt az ár 30 krral felebb rogtt. Rozsra és árpára sem kínálat, sem vételke nem volt a héten. A tengeri 6.645 krral jegyeztek. Zab elkéne emelkedett áron is, ha volna.

— **Debreceni piaci ár**. A mult heti árak többnyire változatlanok: különbség van a zabnál, most egy hektoliter 2.95—3.10. köles 4.56—4.84. egy zsák új kolompár 4.20 száz kilog szalonna 57—59 ft. háj 59—61 ft.

Közönség köre.

Debrecen, jul. 6.

„Nemzetközi iparcarnok“ cimen bolondítja a közönséget a piacon valami gyönyörtűseges kompánia. Igaz, neki is élni kell. De azt csak megkivánhatjuk, hogy használható tárgyakat bocssánsan eladásra. — Egyébiránt oda csak be kell nézni, hogy a jobb izlésű ember kellő ítéletet hozhasson.

Mi nem óhajtanók, hogy a magyar ember maga kárán tanuljon.

Több iparos.

A szerkesztő levélszekerénye.

— **Budapest**. Nagyon számítok a küldeményre. Kisújszállás. Szerdaig ha lehet. Helybe. Az iparos cikke a jövő száma maradt. A költemény s a másik nem válik be. M-Szalka. Rövid időn kimerítő válasz meg. Megörültem neki hogy mást küldesz. Tedd meg. Szentes. Öt van. Üdvözlünk. Annál jobban ráérsz — írni. Bikszád. Az adott szól Szervusz! Swarcenberg. Hadd szóljak a csúdes. Már eddig is vártam. Mindnyájoknak üdvözetem. Annyi erő sokat tehetne. Györtelek. Mindig csak várok. Ne izelj hát!

Szatmári Károly, felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos.

Nyilttér.

Ifj. Bánky István

(Debrecenben, főtér Hajduház alatt) finom szalámját, izletes sonkját, kitünő disznónyelvait, jó vegyes szalonnait s többféle árucikkeit ajánlja a t. közönség figyelmébe. Naponta friss disznószírral bármily nagyságu édenyek megtöltését eszközli. Pontos és gyors kiszolgáltatás mellett árai a legjutányosabbak. 15. 2—2.

Fehér János

keztys és sérvkötész NAGYVÁRADON.

Tisztelettel ajánlja a n. é. közönségnek férfi divatúru és utazó cikkeket. Gyors, olcsó és pontos kiszolgáltatásért kezeskedik. 14. 6—2.

Sipos Gyula

(Burszky István utóda) színházi cég- és szobafestő felvállal a legjutányosabb árért régi arcképek kijavítását és tisztítását, ugyszinte diszlobogókat aranyal vagy ezüsttel díszítve és színezve. Lakása: cegléd-utcán, a színház soron, 60. sz. a. Debrecenben. 16. 2—3.